

ธนาคาร ^{จุฬาร}สมอง

สื่อสร้างสัมพันธ์ สรรค์สร้างสังคม

ฉบับที่ ๓๙ เดือนมีนาคม ๒๕๖๘

- ❑ รูปแบบการพัฒนา เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
- ❑ เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมธนาคารสมอง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒
- ❑ Senior Travel: เที่ยวตามจารีต ไปกับนักท่องเที่ยวสูงวัย
- ❑ สร้างภาพลักษณ์ สู่การท่องเที่ยวเมืองรองอย่างสร้างสรรค์ @อุทัยธานี
- ❑ การสร้าง Soft Power ด้วยเสน่ห์ของอัตลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
- ❑ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง สวนหม่อนป่าป้อม ชะอำ
- ❑ การนำเสนอวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก

บทบรรณาธิการ

ในโอกาสส่งท้ายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ และเริ่มต้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๘ นับเป็นช่วงเวลาอันเป็นมงคลยิ่งสำหรับพุทธศาสนิกชนชาวไทย ที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมสักการะกราบพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พระเขี้ยวแก้ว” พระทันตธาตุศักดิ์สิทธิ์ ที่รัฐบาลไทยได้ยืมเชิญจากวัดหลิงกวง กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน มาประดิษฐานในราชอาณาจักรไทย เป็นการชั่วคราว ณ ห้องสนามหลวง ระหว่างวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ รวม ๗๓ วัน ให้ประชาชนได้กราบสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ และในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน ในปี ๒๕๖๘ ซึ่งเชื่อกันว่า หากใครได้สักการะจะได้รับอานิสงส์สูง เปรียบเสมือนการได้เข้าเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยพระธาตุเขี้ยวแก้วจากประเทศจีน เป็น ๑ ใน ๒ องค์ ที่อยู่บนโลกมนุษย์ตามตำนานความเชื่อ (อีก ๑ องค์ ประดิษฐานอยู่ที่วัดเขี้ยวแก้ว เมืองแคนดี้ ประเทศศรีลังกา)

สำหรับจุลสารฉบับต้อนรับปีใหม่นี้ ขอเชิญชวนทุกท่าน มาติดตามข่าวสารและเนื้อหาที่อัดแน่นไปด้วยสาระที่เป็นประโยชน์ เริ่มต้นจากผลการจัดประชุม “**เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาจุฬาสาธารณาการสมอง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒**” ณ จังหวัดพิษณุโลก และนครสวรรค์ ในส่วนของบทความการขับเคลื่อนงานของจุฬาสา มาใน Theme การส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย “**สร้างภาพลักษณ์สู่การท่องเที่ยวเมืองรองอย่างสร้างสรรค์ @อุทัยธานี**” จุฬาสา จังหวัดอุทัยธานีร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ที่มุ่งให้เกิดการท่องเที่ยวในวันธรรมดา มีการพักผ่อน และใช้จ่ายภายในจังหวัด เพื่อสร้างงาน และกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนอย่างแท้จริง “**การสร้าง Soft Power ด้วยเสน่ห์ของอัตลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์**” เป็นความร่วมมือของจุฬาสา จังหวัดขอนแก่นและกาฬสินธุ์ จัดทำเส้นทางทางการท่องเที่ยวที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด “**ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง สวนหม่อน**

ป่าป้อม อำเภอลำทะเมนชัย” จุฬาสา จังหวัดเพชรบุรี พลิกฟื้นผืนดินของตนเองมาทำสวนเกษตรอินทรีย์ จนประสบความสำเร็จ เป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ สำหรับผู้ที่สนใจและนักท่องเที่ยว “**การนำเสนอวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก**” กล่าวถึงบทบาทของจุฬาสา จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับหน่วยงานราชการ ภาคประชาสังคม และชุมชน ผลักดันวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารสู่การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก นำมาซึ่งความภาคภูมิใจและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประเทศไทย และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลก

อีกทั้งสารเรานำรู้ที่น่าสนใจในฉบับนี้ มี ๒ เรื่อง ได้แก่ “**รูปแบบการพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน**” กล่าวถึงการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ตามพระปฐมบรมราชโองการ “เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ซึ่งเป็นแบบอย่างของการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลาง และ “**Senior Travel: เที่ยวตามจริตไปกับนักท่องเที่ยวสูงวัย**” มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงวัย เป็นแนวทางหนึ่งของการปรับปรุงแบบการท่องเที่ยวให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก นอกจากนี้ ยังคงไว้ซึ่ง “**คอลัมน์เลียบเรียงเคียงรั้วจุฬาสา**” ที่บอกเล่าข่าวสารความเคลื่อนไหวของจุฬาสา ให้สาธารณะได้รับรู้รับทราบ

ในช่วงปลายเดือนมีนาคมที่ผ่านมา มูลนิธิพัฒนาไท และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ร่วมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “**เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาจุฬาสาธารณาการสมอง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และภาคใต้ชายแดน**” ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช และสงขลา สามารถติดตามผลการจัดประชุม และแนวทางการขับเคลื่อนงานที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาระดับภาคและระดับกลุ่มจังหวัดได้ในจุลสารฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

คอลัมน์ “ก้าวทันโลก”

โดย ธรรมรักษ์ การพิศขง

กรรมการ มพท. ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบาย
และประธานคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ สมาคมข้าราชการ
อาวุโสแห่งประเทศไทย

รูปแบบการพัฒนา

เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระปฐมบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ชีวิตผมเติบโตมาจนเข้าสู่ยุคสูงวัย ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้
ร่มพระบารมีขององค์มหाराชที่ยิ่งใหญ่ พระบาทสมเด็จพระบรม
ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙
ตลอดรัชสมัยของพระองค์ท่านทรงงานตามพระปฐม
บรมราชโองการ **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม”** อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีผลงานบรรล
เป้าหมาย สร้างความอยู่ดีมีสุขให้แก่พสกนิกรเป็นที่ประจักษ์
ไม่เฉพาะต่อมหาชนชาวสยามเท่านั้น แต่รวมถึงชาวโลกทั้งมวล
ด้วยตลอดมา

การครองแผ่นดินโดยมีเป้าหมายสุดท้าย เพื่อประโยชน์สุข
ของประชาชน นับว่าเป็นพระราชวิสัยทัศน์อันยาวไกล ที่สมยุค
สมัยอยู่เสมอ ผมได้เรียนรู้และตระหนักถึงความจำเป็น
ที่สังคมไทยจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการบริหารงานพัฒนา
ประเทศ ให้มุ่งสู่เป้าหมายการสร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน
อย่างแท้จริงตามพระราชปณิธาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท่ามกลาง
วิกฤติรอบด้าน อันเป็นวิกฤติที่ยิ่งใหญ่ที่กระทบความอยู่ดีมีสุข
อย่างยั่งยืนของมนุษย์ในยุคที่มักจะเกิดความเปลี่ยนแปลง
และมีเรื่องที่ไม่คาดฝันอยู่ตลอดเวลา (VUCA) ที่คนต้องปรับตัว
เข้าสู่โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ที่เรียกว่า Green and Digital
วิกฤติรอบด้านที่เกิดขึ้นในยุคนี้ไม่ใช่วิกฤติเศรษฐกิจ สังคม การเมือง
ที่แยกออกจากกันเป็นเรื่อง ๆ การแก้ไขไม่สามารถแยกปัญหา
ออกจากกันได้ เพราะเป็นวิกฤติมนุษย (Human Crisis) ที่ต้องอาศัย
ทั้งวิธีคิด วิธีการ และพัฒนาแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม โดยยึดคน
เป็นศูนย์กลาง

เมื่อไม่นานมานี้ ผมได้รับเชิญจากสมาคมไทย-อเมริกัน เข้าร่วม
เสวนากับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านมิตรชาวนา ตำบลไผ่หูช้าง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และรับฟังการบรรยายเรื่อง “ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
ได้อย่างไร” โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม
วัฒนชัย องคมนตรี

23 หลักการทรงงาน

ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ท่านองคมนตรีได้หยิบยกและแจกเอกสารประกอบการบรรยาย
หลักการทรงงาน ๒๓ ประการ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๙ อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมอย่างยิ่ง ทำให้ผม
ยิ่งประจักษ์ถึงพระอัจฉริยะในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ มุ่งสร้าง
ประโยชน์สุขแก่ประชาชน ด้วยการทรงงานอย่างชาญฉลาด
เป็นแบบอย่างของการพัฒนาที่มีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง มียุทธศาสตร์
หรือแนวทางในการแปลงสู่ภาคปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ชัดเจน
เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริงอย่างบูรณาการทุกมิติ ทั้งตัวคน
และระบบแวดล้อมรอบตัวคน สรุปลได้ ดังนี้

หนึ่ง เป้าหมายการบริหารงานพัฒนา มุ่งประโยชน์สุขของประชาชน วัดกันได้จากการพัฒนาที่สร้างความอยู่ดีมีสุขอย่างสมดุล ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

สอง ค่านิยมหลักและปรัชญานำทาง ยึดคนในชุมชนในแต่ละพื้นที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาแบบองค์รวม การพึ่งพาตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ความพอเพียง พอประมาณ ทางสายกลาง รู้รักสามัคคี และมีความเพียร

สาม แนวทางการพัฒนา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมุ่งประโยชน์สุขของประชาชน พระองค์ท่านมีหลักการทรงงานที่สรุปออกมาได้ ๓ แนวทางหลักที่เชื่อมโยงกัน คือ

แนวทางที่ ๑ การพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ (Empower) ทรงเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทุกระดับ ให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง “ต้องหัดทำจิตใจให้หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างฉลาด เพราะการรับฟังที่แท้จริง คือ การระดมสติปัญญา และประสบการณ์อันหลากหลาย มาอำนวยการปฏิบัติและบริหารงานให้สำเร็จสมบูรณ์”

แนวทางที่ ๒ เศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในระดับปัจเจกชนและชุมชนในพื้นที่ ให้ดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันจากการเปลี่ยนแปลง และตั้งอยู่บนพื้นฐานความรอบคอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต อดทน และมีสติปัญญา

แนวทางที่ ๓ การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสภาวะแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างความอยู่ดีมีสุข โดยสนับสนุนระบบการบริหารจัดการ ได้แก่ (๑) สร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่จะเข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพความพร้อมที่จะรับการพัฒนา เรียกว่า **การระเบิดจากข้างใน** (๒) **ทำงานตามลำดับขั้นตอน** ทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นที่สุดของประชาชนก่อน ได้แก่ สาธารณสุข จากนั้นเป็นเรื่องสาธารณูปโภค ซึ่งการพัฒนาประเทศต้องสร้างพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นสำหรับประกอบอาชีพ คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ จึงค่อยสร้าง ค่อยเสริมความเจริญ และเศรษฐกิจขั้นสูงโดยลำดับ (๓) **ขาดทุนคือกำไร** การเสียคือการได้ ประเทศชาติจะก้าวหน้าและคนจะอยู่ดีมีสุขได้นั้น นับมูลค่าเป็นตัวเงินไม่ได้ ต้องยึดหลักการให้และการเสียสละ เป็นการกระทำอันเป็นผลกำไร คือ ความอยู่ดีมีสุขของราษฎร (๔) **ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ** ในการพระราชทานโครงการ จะทรงศึกษาข้อมูลโดยละเอียด

อย่างเป็นระบบ จากเอกสาร แผนที่ และการสอบถามเจ้าหน้าที่ ราษฎร และนักวิชาการในพื้นที่ เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้ถูกต้องและรวดเร็วตามความต้องการของประชาชน และ (๕) **บริการจุดเดียว** ศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามพระราชดำริ เป็นแบบอย่างของระบบการให้บริการที่จุดเดียว เพื่อประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ และ**สร้างระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม** โดย **หนึ่ง การปลูกป่าในใจคน** เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรปลูกจิตสำนึกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นจะพากันปลูกต้นไม้ลงบนผืนแผ่นดินและรักษาด้วยตนเอง และ**สอง ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ** การเข้าใจธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทรงมองอย่างละเอียดถึงปัญหาของธรรมชาติ หากต้องการแก้ไขธรรมชาติ ต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ เช่น การแก้ปัญหาป่าเสื่อมโทรม ทรงพระราชทานพระราชดำริให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก

ทั้งนี้ รูปแบบการทรงงานมุ่งประโยชน์สุขของประชาชนตามแนวทางที่กล่าวมาข้างต้น ได้รับการสืบสาน ต่อยอดตามพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ด้วยพระวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างยิ่งในแทบทุกพื้นที่ของประเทศ

อนาคตของประเทศไทยสามารถเจริญก้าวหน้าออกจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ประชาชนอยู่ดีมีสุขได้อย่างยั่งยืนในโลกใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างแน่นอน หากทุกฝ่ายในสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมทุกพื้นที่ ร่วมกันน้อมนำแนวทางการพัฒนาตามหลักการทรงงานของทั้งสองพระองค์มาแปลงสู่ภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่มุ่งประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง

ดังนั้น การปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ตามพระปฐมบรมราชโองการ “เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” จึงเป็นแบบอย่างของการพัฒนาที่มีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง และยุทธศาสตร์/แนวทางที่แปลงไปสู่ภาคปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และปฏิบัติได้จริงอย่างบูรณาการทุกมิติ ทั้งคนและระบบแวดล้อมรอบตัวคน

เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมสมอง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยกองยุทธศาสตร์ การพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมสมอง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒” เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่ม การทำงานและสร้างเครือข่ายการทำงานในระดับพื้นที่ของอุตสาหกรรม ที่มีประเด็น ขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเป้าหมายของกลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑ (ตาก พิจิตรโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรม The Park จังหวัดพิจิตร ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๘๙ คน

รูปแบบการประชุมใช้เวลา ๑ วัน ช่วงเช้า นางสาววรรณ พลิคามิน รองเลขาธิการ สศช. และเลขาธิการ มพท. นำเสนอประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด จากข้อมูลเป้าหมายและ แนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โครงสร้างประชากร ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) พร้อมทั้งปัญหาและความท้าทาย และการขับเคลื่อนงานของอุตสาหกรรม ต่อจากนั้นเป็นกระบวนการ กิจกรรมสัมพันธ์ เพื่อเรียนรู้ศักยภาพและต้นทุนของอุตสาหกรรม รวมทั้งหาจุดร่วม ในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน ช่วงบ่าย เป็นการระดมความเห็นกลุ่มย่อยถึงประเด็น และแนวทางการขับเคลื่อนงานระดับกลุ่มจังหวัด โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยคำถามสำคัญ ผ่านเครื่องมือ 5W1H (What Who Where When Why และ How) และนำเสนอผลการระดมความคิดเห็นต่อที่ประชุม

ที่สำคัญ คือ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ มีสัดส่วน ประชากรผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ ๒๑.๗ ด้านสถานการณ์ การพัฒนาคน มีค่า HAI อยู่ที่ ๐.๖๒๗๗ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ของประเทศ (๐.๖๓๘๓) มิติที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด คือ **ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร** ขณะที่มิติที่ยังต้องให้ ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ **ด้านการศึกษา ด้านการ มีส่วนร่วม และด้านสุขภาพ**

กลุ่มจังหวัดนี้มีปัญหาและความท้าทายสำคัญ ดังนี้ (๑) **สุขภาพและประชากร** ประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเปราะบาง อาทิ ผู้สูงอายุพิการและอยู่ใน ภาวะพึ่งพิง นำไปสู่การเพิ่มภาระพึ่งพิงต่อครอบครัวและ ชุมชน (๒) **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** คุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับต่ำ ทั้งอัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายและอาชีวศึกษา รวมทั้งพัฒนาการเด็ก ๐-๕ ปี ที่ลดลง (๓) **ด้านเศรษฐกิจ** รายได้ต่อหัวประชากรยังอยู่ใน ระดับต่ำ สัดส่วนแรงงานสูงวัยต่อแรงงานรวมสูงขึ้นและ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (๔) **ด้านสิ่งแวดล้อม** ปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM2.5) ยังคงเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน รวมทั้งการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง

สถานการณ์และการขับเคลื่อนงาน ของอุตสาหกรรม

ผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีอุตสาหกรรมที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สามารถติดตามได้ ๑๑๘ คน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีอุตสาหกรรมที่ติดตามได้ ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของอุตสาหกรรม ที่ติดตามได้ ในภาคเหนือ โดยอยู่ในจังหวัดอุตรดิตถ์มากที่สุด ๔๔ คน หรือร้อยละ ๓๗.๓ และน้อยที่สุด คือ ตาก ๒ คน อยู่ในกลุ่มอายุน้อยกว่า ๖๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๓๕ คน หรือร้อยละ ๒๙.๖๖ มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสู่ “ศูนย์กลาง เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NSEC) กับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก- ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง” โดยมีประเด็นการพัฒนาประกอบด้วย ส่งเสริม การค้าการลงทุน โครงข่ายคมนาคมเพื่อรองรับการพัฒนา การพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐานและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสุขภาพครอบครัว และการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **สถานการณ์การพัฒนา**

ด้านการเกษตร มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด อาทิ การให้องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ การปลูกและดูแลสับปะรดสี ส่งเสริมการปลูกข้าว และทำนาแบบลดต้นทุน การดูแลและให้ความรู้ด้านสุขภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น อนุรักษ์มรดกไทย

ผลการระดมความคิดเห็น แบ่งเป็น ๔ กลุ่มย่อย ดังนี้

ด้านสุขภาพ เน้นการแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพื่อสร้างต้นแบบผู้สูงอายุสุขภาพดีตามหลัก ๓อ. ๒ส. ดำเนินงานนำร่องที่กลุ่มวิถีนริย์คุ้มตะเภา จ.อุดรดิตถ์ โดยวุฒิอาสาฯ ดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย อาทิ โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ในทุกกลุ่มวัย: การรู้เท่าทันต่อเทคโนโลยี นำร่องโดยวุฒิอาสาฯ จ.อุดรดิตถ์ ผ่านโครงการ To be Smart Kids ที่มีการขับเคลื่อนอยู่แล้ว ร่วมกับเครือข่าย อาทิ อปท. บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ประชาชนชาวบ้าน

ด้านเศรษฐกิจและรายได้ ส่งเสริมการพัฒนาคนและพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วุฒิอาสาฯ อ.พิชัย จ.อุดรดิตถ์ ร่วมกับภาคีเครือข่าย อาทิ สมาองค์กรชุมชน อ.พิชัย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุดรดิตถ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรดิตถ์ นำร่องขับเคลื่อนที่ อ.พิชัย จ.อุดรดิตถ์ และขยายผลไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการจัดการขยะ โดยเริ่มจากระดับครัวเรือนของวุฒิอาสาฯ ขยายผลสู่ชุมชน ไปจนถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด โดยวุฒิอาสาฯ ร่วมกับภาคีเครือข่าย อาทิ อบต. เทศบาล โรงเรียน วัด เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนงาน

●●● **ผลการดำเนินงานของวุฒิอาสาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีวุฒิอาสาฯที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สามารถติดตามได้ ๑๒๔ คน**

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มุ่งเน้น “ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีนวัตกรรม แหล่งอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการ เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจภูมิภาคสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ การผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและยั่งยืนยกระดับสู่สากล และส่งเสริมการค้า การลงทุน สิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการพัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน **สถานการณ์การพัฒนาที่สำคัญ** คือ การเปลี่ยนแปลงสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ ๒๓.๖๑ ดัชนี HAI ๐.๖๒๒๓ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (๐.๖๓๘๓) โดย**ด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และด้านคมนาคมและการสื่อสาร** มีความก้าวหน้ามากที่สุด ส่วน**ด้านการศึกษา และด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน** ยังเป็นมิติที่เป็นจุดอ่อน

กลุ่มจังหวัดนี้มีปัญหาและความท้าทายสำคัญ ได้แก่ (๑) **ด้านสุขภาพและประชากร** อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานลดน้อยลง ผู้สูงอายุอยู่ในภาวะพึ่งพิงสูงมาก (๒) **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** การตั้งครรภในวัยรุ่นเพิ่มขึ้น พัฒนาการกลุ่มเด็ก ๐-๕ ปี ลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด (๓) **ด้านเศรษฐกิจ** รายได้ต่อหัวประชากรอยู่ในระดับต่ำ สัดส่วนแรงงานสูงวัยต่อแรงงานรวมมีแนวโน้มสูงขึ้น และกระจุกตัวอยู่ในภาคเกษตรกรรม (๔) **ด้านสิ่งแวดล้อม** การบริหารจัดการน้ำ การรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ และปัญหา PM2.5 จากการเผาซากผลผลิตทางการเกษตร ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ

สถานภาพและการขับเคลื่อนงานของวุฒิอาสาฯ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีวุฒิอาสาฯ ที่ติดตามได้ ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓ ของวุฒิอาสาฯ ที่ติดตามได้ในภาคเหนือ โดยอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์มากที่สุด ๑๐๗ คน หรือร้อยละ ๘๖.๓ และน้อยที่สุด คือ พิจิตร ๑ คน อยู่ในช่วงอายุ ๖๕-๖๙ ปี มากที่สุด จำนวน ๓๙ คน หรือร้อยละ ๓๑.๔๕ มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ชุมชน แรงงาน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด อาทิ การสร้างอาชีพเสริม ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง การขยายพันธุ์พืชและถ่ายทอดภูมิปัญญาพื้นถิ่น การดูแลผู้สูงอายุ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผลการระดมความคิดเห็น แบ่งเป็น ๔ กลุ่มย่อย ดังนี้

ด้านสุขภาพ การแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) โดยเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ สร้างต้นแบบผู้สูงอายุสุขภาพดีตามหลัก ๓อ. ๒ส. และสร้างแรงจูงใจการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ วุฒิอาสาฯ จังหวัดนครสวรรค์ ร่วมกับ อสม. ในพื้นที่เป็นแกนหลักดำเนินงานนำร่องร่วมกับ อปท. รพ.สต. และชมรมผู้สูงอายุ

ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในระดับครอบครัวและชุมชน วุฒิอาสาฯ นำร่องการขับเคลื่อนตำบลตัวอย่างที่มีศักยภาพ ๑ ตำบลของแต่ละจังหวัด ร่วมกับ อปท. ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ และประชาชนชาวบ้าน

ด้านเศรษฐกิจและรายได้ การสร้างอาชีพนักเล่าเรื่องเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ดำเนินการนำร่องที่บึงบอระเพ็ด อ.เมือง โดยวุฒิอาสาฯ จ.นครสวรรค์ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ร่วมกับวุฒิอาสาฯ จ.อุทัยธานี และภาคีเครือข่าย อาทิ อปท. ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด โรงเรียนผู้สูงอายุ สถาบันการศึกษา ในการขับเคลื่อนงาน

ด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ ด้วยการสร้างความรู้และความตระหนักต่อผลกระทบของขยะ และจัดหาแหล่งทิ้งขยะที่เหมาะสมและปลอดภัย ดำเนินการนำร่องที่ จ.พิจิตร โดยวุฒิอาสาฯ เป็นแกนนำขับเคลื่อนงานร่วมกับ อปท. รพ.สต. ชมรมผู้สูงอายุ มูลนิธิ สถานประกอบการ

ทั้งนี้ กรรมการ มพท. ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแปลงประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการระดมความเห็นไปสู่การขับเคลื่อนในพื้นที่ให้บรรลุผลสำเร็จ คือ ควรเน้นการใช้ความรู้ ความสามารถของวุฒิอาสาฯ ให้เต็มศักยภาพ โดยให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภูมิปัญญาระหว่างกัน โดยเฉพาะภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทในการเชื่อมต่อนับสนุน และเสริมพลัง เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่าง

เที่ยวตามจริต ไปกับ นักท่องเที่ยวสูงวัย

นักท่องเที่ยวสูงวัยเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่ตลาดท่องเที่ยวให้ความสนใจ เนื่องจากมีกำลังซื้อสูง ภาระต่าง ๆ ลดลง และมีเวลามากกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ จึงสามารถใช้เวลาสำหรับการท่องเที่ยวได้นาน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนที่ละเอียดละไม เติบโตเต็มความสุขในช่วงหลังเกษียณ มีโอกาสได้ค้นหาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ภายในตัวเอง ได้ใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น โดยไม่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรท่องเที่ยว และนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างมีคุณภาพ นับเป็นทิศทางใหม่ของการท่องเที่ยวที่ให้คุณค่ามากขึ้นจากทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ ดังนั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงวัยจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่หลายประเทศสนใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศของตนได้ อาทิ ประเทศมาเลเซียให้สิทธิผู้สูงอายุจากญี่ปุ่นเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องขอวีซ่า เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเพิ่มระยะเวลาการพำนักในประเทศ อันจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

องค์การสหประชาชาติ (UN) คาดการณ์ว่า ปี ๒๕๙๓ ผู้สูงอายุทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๙๒ ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๐ ของประชากรโลก สวนทางกับอัตราการเกิดใหม่ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ “คนสูงวัย” กลายเป็น “คนส่วนใหญ่” และโครงสร้างประชากรโลกกำลังเปลี่ยนผ่านสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่ง**องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)** ประเมินการว่า ปี ๒๕๗๓ ทั่วโลกจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงวัยมากถึง ๖๑๑ ล้านคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงตลาดนักท่องเที่ยวสูงวัยกำลังเป็นหนึ่งในเทรนด์ที่มาแรง

ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอันดับต้น ๆ ของโลก และกลุ่มผู้สูงอายุ โดยผลการสำรวจของ Retirement Index ในปี ๒๕๕๙ ไทยติดอันดับ ๑ ของประเทศในทวีปเอเชีย ที่คนเดินทางมาท่องเที่ยว โดยมีจุดเด่น คือ ค่าครองชีพไม่สูงมากเกินไปเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ กิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายโดดเด่นด้านวัฒนธรรม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งเป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพการแพทย์และการรักษาพยาบาล ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มั่นใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยวและพักอาศัยในระยะยาว (Long Stay)

รูปแบบการท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์ นักท่องเที่ยวสูงวัย

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านสุขภาพ ความสะดวกในการเดินทาง การดูแลเอาใจใส่ในระหว่างการท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีกิจกรรมที่ไม่ใช้กำลังมากเกินไป (Passive Activity) และไม่เร่งรีบ เน้นการซึมซับ เรียนรู้ ชื่นชม (Slow Life) เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ โดยรูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมมีหลากหลายกิจกรรมแตกต่างกันไปตามความชอบของกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่ล้วนแล้วแต่ตอบโจทย์ และดึงดูดให้กลุ่มผู้สูงอายุเริ่มออกเดินทางท่องเที่ยวอีกครั้ง อาทิ **การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ** หรือ Wellness Tourism เน้นการส่งเสริมสุขภาพที่ดี ผ่านกิจกรรมหรือบริการที่สอดคล้องกับสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจ โดยนำภูมิปัญญามาประยุกต์ให้เข้ากับเทรนด์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพองค์รวม ตลอดจนการล้างพิษและการดูแลอาหาร การกิน อาทิ การนำสมุนไพรไทยมาเป็นวัตถุดิบในอาหารสปา ผลิตภัณฑ์บำรุงร่างกาย ป้องกันโรค **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ** หรือ Ecotourism ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมแหล่งธรรมชาติและเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพที่สวยงาม ตลอดจนศึกษาวัฒนธรรมในพื้นที่

นำวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมชุมชนท้องถิ่น มาผนวกรวมกับการท่องเที่ยว ที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน **การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม** หรือ Cultural Tourism ที่เน้นประวัติศาสตร์ ผสมกับวิถีชีวิตความเชื่อ มุ่งสถานที่ที่มีเอกลักษณ์และความแตกต่างทางด้านสังคม วัฒนธรรม อาทิ งานประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นจัดขึ้น ทำให้ได้สัมผัสถึงประสบการณ์ใหม่ และเห็นถึงคุณค่าของเอกลักษณ์และความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ประโยชน์ของการท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยวของกลุ่มคนวัยเกษียณ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ มิใช่เป็นแค่การพักผ่อนคลายเหงา หรือสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ เท่านั้น แต่มีประโยชน์หลายด้าน อาทิ **ด้านร่างกาย** การเคลื่อนไหว เป็นการออกกำลังกายที่ดี **ด้านจิตใจ** เป็นการพักผ่อน เพิ่มความสุข คลายความเครียด **ด้านสมอง** ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง เพราะต้องใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วน และ**ด้านสังคม** เป็นการใช้เวลาอยู่กับคนในครอบครัวหรือเพื่อนฝูง และมีโอกาสพบปะผู้คนที่ไม่รู้จักและนำไปสู่การเข้าสังคมที่ไม่คุ้นเคย และสร้างมิตรภาพใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

ท่องเที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัยของคนสูงอายุ

การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ ความปลอดภัย เนื่องจากความสามารถในการดูแลตนเอง อาจไม่ดีเท่ากับวัยอื่น ๆ จำเป็นต้องมีการเตรียมตัว ดังนี้

วางแผนการท่องเที่ยว ด้วยการศึกษาค้นคว้า ทั้งโปรแกรม การท่องเที่ยว สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพอากาศ ผู้ร่วมเดินทาง พาหนะ และระยะเวลาการเดินทาง ควรมีข้อมูลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมตัว ด้านอื่น ๆ ก่อนเดินทาง

สภาพร่างกาย ควรเช็คความพร้อมและสภาพร่างกายของตนเอง หากต้องเดินทางระยะทางไกล จำเป็นต้องนั่งรถเข็น หรือใช้ไม้เท้า สำหรับผู้ที่มีโรคประจำตัว บางโรคสามารถท่องเที่ยวได้ แต่ต้องไม่อยู่ในภาวะรุนแรงหรือต้องพักผ่อนร่างกาย

เตรียมยาและของใช้จำเป็น ควรจัดเตรียมยาสำหรับโรคประจำตัว และยาประเภทอื่น ๆ ที่จำเป็นหรือกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งเตรียมจำนวนยามากกว่าจำนวนวันที่เดินทาง

จัดเตรียมเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศของสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น รองเท้ากันลื่น ผ้าพันคอ หมวก เป็นต้น

เตรียมโทรศัพท์และเบอร์โทรฉุกเฉิน รวมทั้งแบตเตอรี่สำรอง เช่น บุคคลที่สามารถติดต่อได้ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่พร้อมให้ความช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

ซื้อประกันการเดินทางท่องเที่ยว ผู้สูงอายุมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดได้เสมอและมากกว่าวัยอื่น ๆ จึงควรวางแผนซื้อประกันการเดินทาง เพื่อคุ้มครองและช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด

กลุ่มผู้สูงอายุต้องการการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพและรองรับพฤติกรรมความต้องการท่องเที่ยวแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณค่า คุ่มค่า และปลอดภัย ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวแนวใหม่เพื่อรักษาและดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุ จึงเป็นโอกาสที่ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ ทั้งไทยและต่างประเทศท่องเที่ยวตามสไตล์และความสนใจของตนเอง อันนำมาซึ่งความสุขกายสบายใจ และอิมเมจกับประสบการณ์ที่ได้รับ ที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับศิลปวัฒนธรรม วิถีชุมชน และเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างยั่งยืน

ที่มา :

- แชรโอเดียพัฒนาการท่องเที่ยวให้พร้อมสำหรับ ‘นักท่องเที่ยวสูงอายุ’ หัวใจพร้อมลุย
<https://www.salika.co/2022/09/18/idea-for-aging-society-tourism/>
- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) หรือ Wellness Tourism
<https://soraso.net/th/blog/health-tourism/>
- การท่องเที่ยวสูงอายุ เที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัย ลูกหลานหายห่วง
<https://www.thairath.co.th/lifestyle/lifestyle45plus/2721576>
- โครงสร้างของระบบการท่องเที่ยว วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย สมาคมนักวิชาการการท่องเที่ยว (ประเทศไทย)
<https://www.tourismtaat.siam.edu/images/magazine/m14b1/07.taat.pdf>

สร้างภาพลักษณ์สู่การท่องเที่ยวเมืองรอง อย่างสร้างสรรค์ @อุทัยธานี

เมืองรองมักเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวมองข้ามและไม่เป็นที่นิยมเท่าเมืองหลัก แต่มีศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สำคัญ เมืองรองหลายแห่งยังคงรักษาเสน่ห์ของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และธรรมชาติที่งดงามไว้ได้อย่างดี สามารถสัมผัสถึงความเงียบสงบเพื่อการพักผ่อนและหลีกเลี่ยงความวุ่นวายจากเมืองใหญ่ ค่าครองชีพสบายกระเป๋า ทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ที่พัก และราคาอาหารถูกกว่าเมืองหลัก ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และสามารถสัมผัสวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ซึ่งเมืองรองหลายแห่งยังคงรักษาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นไว้ได้อย่างเหนียวแน่น และไม่ถูกปรับเปลี่ยนตามกระแสนิยม อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น และกระจายรายได้สู่ชุมชน แต่เมืองรองก็ยังไม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร

อุทัยธานี: เมืองรองที่มีเสน่ห์น่าค้นหา

จังหวัดอุทัยธานีเป็นหนึ่งในเมืองรองที่มีธรรมชาติงดงาม แหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย วิถีชีวิตที่มีเสน่ห์ และวัฒนธรรมที่น่าสนใจ อาทิ วัดท่าซุง มีสถาปัตยกรรมที่งดงาม วัดถ้ำเขาวง วัดสังกัสรัตนคีรีและหมุดโลกบนเขาสะแกกรัง อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง มรดกโลกทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์ป่าและพรรณไม้ หุบป่าตาด ถ้ำพุนพวย ตลาดเก่าริมน้ำสะแกกรัง ที่ยังคงรักษาสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไม้ริมน้ำไว้ได้อย่างสวยงาม เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสธรรมชาติ บรรยากาศที่เงียบสงบ วิถีชีวิตที่ไม่รีบเร่ง และเป็นส่วนตัวได้อย่างเต็มที่ แต่นักท่องเที่ยวยังนิยมเที่ยวเฉพาะวันหยุดสุดสัปดาห์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวยังขาดเอกลักษณ์ และจุดเด่นที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ทุกวัน จึงเป็นที่มาของการพัฒนากิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุทัยธานีแบบมีส่วนร่วมของวุฒิสภาคารมสมอง ร่วมกับหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่

ชูจุดขาย สร้างเอกลักษณ์ ดึงดูดนักท่องเที่ยว

นายกเดช ทิพย์เสม วุฒิสภาคารมสมอง จังหวัดอุทัยธานี และอุปนายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือ จังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับนางภัทรภร กล้าอยู่ วุฒิสภาคารมสมอง จังหวัดอุทัยธานี และอุปนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวอุทัยธานี มีแนวคิดส่งเสริมการท่องเที่ยว **บนฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่** ที่คำนึงถึงผู้ประกอบการ ด้วยการผลักดัน ส่งเสริม และรวมกลุ่มผู้ประกอบการที่พักและร้านอาหารในจังหวัด มาร่วมจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถควบคุมมาตรฐานที่ดีและมีคุณภาพได้

เริ่มจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วยการปรับปรุงทัศนียภาพให้เป็นระเบียบ มีความสวยงาม และให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยกับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว เช่น รถบริการเพื่อการท่องเที่ยว การปรับปรุงทัศนียภาพและความสะอาด การปรับเส้นทางการเดินทางให้สะดวก เข้าถึงง่าย เป็นต้น โดยประสานกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุทัยธานี ถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น โดย**ด้านคุณภาพ** การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในจังหวัด ทั้งด้านที่พัก ร้านอาหาร รวมถึงคนในชุมชนและผู้ประกอบการธุรกิจแหล่งท่องเที่ยว เพื่อพัฒนามาตรฐานการบริการให้ดียิ่งขึ้น **ด้านที่พัก** จัดฝึกอบรมหลักสูตรพนักงานดูแลห้องพัก เพื่อพัฒนาทักษะการให้บริการแบบมืออาชีพ ปรับปรุงการให้บริการและสถานที่ให้เหมาะสมกับราคา และใส่ใจการให้บริการลูกค้าในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยว อาทิ ความสะอาด เครื่องนอน การเปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเวลาเข้าพัก รวมทั้งการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ**ร้านอาหาร** ต้องควบคุมคุณภาพ ความสะอาด และราคาที่เหมาะสม รวมทั้ง**สร้างกิจกรรม** โดยร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและเครือข่าย จัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานี เช่น เทศกาลปิ้งย่างอุทัยธานี ริมบึงพระชนก กิจกรรมนั่งรถลี้ม ลงดำนาน ชมควายงาม เป็นต้น

นอกจากนี้ ยัง**สร้างกิจกรรมที่เน้นคุณภาพและความแตกต่างให้เกิดความประทับใจ** อาทิ กิจกรรมอิมมูอ้านทุเรียนอุทัย โดยสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวประสานงานกับเกษตรกรเจ้าของสวนทุเรียน ในการกำหนดช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการรับประทานทุเรียนที่อร่อยที่สุดของแต่ละสวน เพื่อจัดตารางให้นักท่องเที่ยวได้ทานทุเรียนคุณภาพดีจากสวนโดยตรง ซึ่งจะเน้นให้มาเที่ยวในวันธรรมดามากขึ้น รวมทั้งนักท่องเที่ยวจะได้รับสิทธิพิเศษหรือส่วนลดราคาที่พัก ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึกภายในจังหวัด นับเป็นการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่เพิ่มทางเลือกให้กลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในวันธรรมดาและพักค้างคืนภายในจังหวัดมากขึ้น

สร้าง Story Telling เพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ลูกรกระจายรายได้ให้ชุมชน

นอกจากการพัฒนาด้านบริการและจัดกิจกรรมท่องเที่ยวภายในจังหวัดให้เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวแล้ว สิ่งสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันคือ **มัคคุเทศก์หรือผู้เล่าเรื่องราวในชุมชน** ซึ่งคนในชุมชนหรือพื้นที่ที่รู้ประวัติความเป็นมาและเกร็ดความรู้เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่น่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ จะเป็นผู้เล่าเรื่องที่สามารถสร้างอารมณ์สให้แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างดีที่สุด แต่บุคคลเหล่านั้นยังขาดทักษะในการนำเสนอให้น่าติดตาม จำเป็นต้องได้รับการศึกษา พัฒนา และฝึกฝน ให้เกิดทักษะและความชำนาญในการบรรยายและสร้างการมีส่วนร่วมให้กับนักท่องเที่ยวได้จดจำและประทับใจ จึงเกิด**หลักสูตรนักเล่าเรื่องชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์** ที่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานอุทัยธานีในการออกแบบหลักสูตร และจัดอบรมนักเล่าเรื่องชุมชนให้ชาวบ้าน ผู้ประกอบการ และเยาวชนที่สนใจ ให้มีความรู้ด้านข้อมูลและเทคนิคการเล่าเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เป็นจุดขายและน่าสนใจ รวมถึงสร้างรายได้ในชุมชน และมีความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่บรรพบุรุษยังคงรักษาไว้จนถึงปัจจุบัน

การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง มุ่งผลักดันให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรองที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี เป็นการสร้างจุดแข็งให้กับจังหวัด เมื่อนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดี แปลกใหม่ และหลากหลาย ก็จะกลับมาแวะเวียนมากขึ้น ดังเช่นจังหวัดอุทัยธานีที่อยู่ไม่ห่างจากเมืองใหญ่เช่นกรุงเทพฯ มากนัก แต่มีของดีหลายอย่างที่บางคนไม่เคยรู้มาก่อน หากทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ สามารถสร้างจุดแข็งให้กับจังหวัดได้ ก็จะช่วยสร้างงานและกระจายรายได้สู่ชุมชน ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในจังหวัดดีขึ้น และนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน

“ถ้าสถานที่ทุกแห่งหาแหล่งท่องเที่ยวของตนเองได้ เพียงมีชุมชนและหน่วยงานให้การสนับสนุน ก็เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้”

นายกเดช ทิพย์เสมอ วุฒิสภา จ.อุทัยธานี

การสร้าง Soft Power ด้วยเสน่ห์ของอัตลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจุบัน กาฬสินธุ์ได้กลายเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น ผู้ที่เคยมาเยือนแล้วอยากกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก เพื่อชื่นชมเสน่ห์เฉพาะพื้นที่ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายในเรื่องราวมหัศจรรย์ของไดโนเสาร์ ความเชื่อทางศาสนา ความอุดมสมบูรณ์ของอาหารการกิน ประเพณีวัฒนธรรมอันละเมียดละไมของชาวภูไท ที่ได้นำเสนอผ่านสื่อ บุคคล หรือผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้มีความโดดเด่น สามารถดึงดูดใจให้คนต้องการมาสัมผัสในเรื่องราวดี ๆ เหล่านี้ ซึ่งกระบวนการที่นำมาสู่กาฬสินธุ์น่าเที่ยวนี้ เป็นการสร้างซอฟต์แวร์* (Soft Power) ด้วยเสน่ห์ของอัตลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์

เพิ่มมูลค่าแหล่งท่องเที่ยวด้วย Soft Power

นายนิรุจน์ อุทธา วุฒิสภาสธารณการสมอง จังหวัดขอนแก่น เป็นคนพื้นเพอำเภอเสถียรสันธิ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และนายกสมาคมซอฟต์แวร์จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ติดตามและวิเคราะห์การท่องเที่ยวของกาฬสินธุ์มาโดยตลอดมีความคิดว่า ทำอย่างไรจะสามารถนำอัตลักษณ์ของจังหวัดมาเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวที่ทุกคนต้องการมาเยือนเพื่อสร้าง

เสน่ห์ดึงดูดใจอย่างเป็นระบบครบวงจร จึงได้นำแนวคิดซอฟต์แวร์มาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัด โดยร่วมมือกับหลายฝ่าย เช่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาฬสินธุ์ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ สมาคมส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หน่วยงานราชการ และภาคส่วนต่าง ๆ เป็นต้น เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๕ โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อยอดอัตลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

❑ **การวิจัยพัฒนาผ้าลายไดโนเสาร์มินิโมเคอร์เซอร์ภูน้อยเอนซิส** (Minimocursor phunoiensis) ซึ่งเป็นไดโนเสาร์สายพันธุ์ใหม่ที่ค้นพบ โดยร่วมกันรณรงค์ส่งเสริมให้เป็นสินค้าท่องเที่ยว TPOT (Tourism Product of Thailand) อาทิ ผ้าไหมแพรวาและผ้าไทยลายไดโนเสาร์ ยกย่องเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง และจัดทำโครงการ “ใส่ชุดวัฒนธรรมเสื้อลายไดโนเสาร์มินิโมเคอร์เซอร์” ทุกวันศุกร์ที่บูรณาการเข้ากับศิลปวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประกวดวงโปงลางในสถานที่ท่องเที่ยวไดโนเสาร์ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับเป็นของฝาก เป็นต้น ทำให้เรื่องราวของไดโนเสาร์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

❑ **การบูรณาการเส้นทางท่องเที่ยว** โดยเชื่อมโยงเรื่องราวไดโนเสาร์ ความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม อาหารพื้นถิ่น วิถีชีวิตชาวประมง นำมาจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวแบบสุนทรียภาพ ซึ่งได้ทดลองกับนักท่องเที่ยวสูงวัย ระยะเวลา ๒ วัน ๑ คืน ประกอบด้วย **พิพิธภัณฑ์สิรินธร** ที่มีความโดดเด่นในด้านแหล่งเรียนรู้ซากฟอสซิลกระดูกไดโนเสาร์พันธุ์กินพืชที่ใหญ่และสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่มีการค้นพบ **เขื่อนลำปาวและสะพานเทพสุดา** ซึ่งเป็นสะพานข้ามน้ำจืดที่ยาว

* ซอฟต์แวร์ (Soft Power) คือ แนวคิดที่เกิดขึ้นครั้งแรกโดย ดร.โจเซฟ เนย์ (Joseph Nye) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “เป็นความสามารถที่ทำให้ผู้อื่นต้องการหรือยอมรับในสิ่งที่คุณต้องการด้วยความเต็มใจ” เป็นความสามารถในการโน้มน้าวใจ ดึงดูดใจ สร้างการมีส่วนร่วมจากผู้อื่นหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การยอมรับ เห็นด้วย หรือต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ใช้การบังคับขู่เข็ญ เป็นการใช้อำนาจทางวัฒนธรรม หรือค่านิยมทางสังคมบางอย่าง ผ่านสิ่งต่าง ๆ ในวิถีชีวิตของคนเรา ไม่ว่าจะเป็นอาหารดนตรี ภาพยนตร์ ศิลปะ หรือบุคคลที่มีอิทธิพลทางความคิด เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ <https://www.tidlor.com/th/article/lifestyle/general/what-is-soft-power>

Soft Power สร้างความภาคภูมิใจ และสร้างรายได้ให้แก่พื้นที่

ที่สุด สัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงที่มีการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในกระชัง และเป็นแหล่งผลิตกุ้งก้ามกรามใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศาสนสถานยอดกุสุมังที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัยองค์ใหญ่ หน้าตักกว้าง ๑๐.๕ เมตร เป็นที่นิยมของพุทธศาสนิกชนที่ขึ้นไป กราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พร้อมทั้งสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์เมือง โดยรอบและเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกดินที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง และ **วัฒนธรรมของชุมชนภูไท** ที่มีเสน่ห์เฉพาะพื้นที่ อาทิ การตักบาตรข้าวเหนียว การแต่งกายของสตรีด้วยผ้ามัดหมี่ย้อมคราม ที่มีการทอสดลายเล็ก ๆ และการเข้าพักแบบ “โฮมสเตย์” ของชุมชน และร่วมกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมภูไท ได้แก่ บายศรีสู่ขวัญ รำวงพื้นบ้าน ตลอดจนของที่ระลึกจากเขื่อนลำปาวและผลิตภัณฑ์ของจังหวัด ที่สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง

❑ **การผลักดันการสร้างภาพยนตร์ส่งเสริมซอฟต์แวร์**
ให้จังหวัด เป็นการนำอัตลักษณ์มาจัดทำเป็นภาพยนตร์ เพื่อประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง และมีอิทธิพลให้คนทำตามได้

ด้วยการนำเสนออัตลักษณ์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ผ่านกระบวนการและกลไกต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของพื้นที่ ทั้งแหล่งค้นพบซากดึกดำบรรพ์ที่มีอายุนับร้อยล้านปีของ ไดโนเสาร์ แหล่งอาหารน้ำจืดขนาดใหญ่ ความศรัทธา ภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า ทำให้กาฬสินธุ์เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง การท่องเที่ยวได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เกิดการต่อยอด กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองในการทอผ้าขิดลายไดโนเสาร์ และพัฒนา ลายไดโนเสาร์ในรูปลักษณะที่หลากหลาย ทำให้นายนิรุจน์ อุทธา ได้รับเกียรติบัตรจากผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ในฐานะผู้อำนวยการผลิตผ้าไหมลายไดโนเสาร์ นอกจากนี้ ยังมีการแปรรูปกุ้งก้ามกรามและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากขึ้น การจัดทำโฮมสเตย์ของชุมชน และการบริการที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยว สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ สู่ชุมชนเพิ่มขึ้น ประการสำคัญยังสร้างความภาคภูมิใจ ให้กับสมาชิกที่สืบสานงานฝีมือทอผ้า รวมทั้งเกิดการอนุรักษ์ วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมอีกด้วย 📖

“กาฬสินธุ์มีของดีจำนวนมาก ทั้งด้านความศรัทธาต่อเกจิอาจารย์ วัดสวยงาม ความเป็นธรรมชาติ เมืองไดโนเสาร์ วัฒนธรรมเฉพาะถิ่น จะทำอย่างไรให้เป็นเมืองที่โดดเด่นได้”

นายนิรุจน์ อุทธา วุฒิสภา จ.ขอนแก่น

ห้องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง

สวนหม่อนป่าป้อม ชะอำ

“สวนหม่อนป่าป้อม” เป็นสวนเกษตรอินทรีย์ที่ตั้งอยู่ริมเส้นทางไปชะอำ ซึ่งเป็นทั้งศูนย์เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่บุกเบิกและก่อตั้งขึ้นโดยวุฒิสภาสาธารณสุขการสมอง จังหวัดเพชรบุรี และเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตตามรอยพ่อ ด้วยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเกษตรอินทรีย์มาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน จนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมจนถึงทุกวันนี้ สามารถสื่อสารไปยังสาธารณชนให้รับรู้ผลสำเร็จและศึกษาเป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และยกระดับชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

พลิกวิภุติชีวิต ด้วยหลักกิดเศรษฐกิจพอเพียง

ป่าป้อม หรือ นางวรรณ แสงเจริญวัฒน์ วุฒิสภา จังหวัดเพชรบุรี อดีตพยาบาลวิชาชีพจากกรุงเทพฯ ที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ชีวิตผกผันจนในที่สุดต้องเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retire) ในปี ๒๕๕๑ และย้ายกลับบ้านพร้อมเงินติดตัวเล็กน้อยกับที่ดินมรดกบริเวณหุบกะพง ประมาณ ๕ ไร่ หลังจากนั่งมองผืนดินแห้งแล้งเพราะไม่รู้จะทำอะไรกับผืนดินแห่งนี้ เนื่องจากไม่มีความรู้เรื่องการทำเกษตร

มาก่อน ต่อมา ได้ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเริ่มนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต โดยเริ่มจากคำว่า “ถ้าไม่รู้ ก็ต้องศึกษาหาความรู้” จึงเริ่มหาความรู้เรื่องการเกษตรจากชาวบ้านและสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook YouTube พร้อมกับเข้าไปขอความรู้จากหน่วยงานด้านการเกษตรในจังหวัด โดยเฉพาะศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) กรมส่งเสริมการเกษตร ที่ห้องศคความรูต่าง ๆ และส่งเสริม สนับสนุนมาโดยตลอด ในขั้นแรกป่าป้อมเริ่มนำวิธีการปรับปรุงดินด้วยวิธีอินทรีย์มาใช้ และลองผิดลองถูกด้วยความเพียร ประมาณ ๑-๒ ปี จนกระทั่งคุณภาพดินดีขึ้นจนสามารถปลูกพืชผักได้ ทั้งนี้ การเลือกปลูกพืชชนิดแรกเพื่อสร้างรายได้นั้น ได้ศึกษาประเภทพืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ ในพื้นที่เกษตรกรรมรอบตัว และพบว่าจังหวัดเพชรบุรียังไม่มีใครนำ “ต้นหม่อน” มาปลูก ในขณะที่ภาคเหนือและภาคอีสานเริ่มนำมาปลูกบ้างแล้ว หากนำมาปลูกเป็นคนแรก เมื่อมีผลผลิตก็จะขายได้ราคาดีตามหลักการตลาด ดังนั้นจึงตัดสินใจนำต้นหม่อนมาปลูกด้วยวิธีเกษตรอินทรีย์ เป็นสวนหม่อนปลอดสารพิษแห่งแรกในบริเวณนี้ ซึ่งเป็นการนำใช้หลักปรัชญาฯ “รู้จักศึกษาภูมิสังคม และวิเคราะห์ ตัดสินใจอย่างมีเหตุ มีผล”

นอกจากปลูกหม่อนแล้ว ยังได้ขยายไปปลูกพืชผักสวนครัวและผลไม้หลากหลายชนิด เริ่มขยับไปสู่การทำเกษตรผสมผสาน ในระยะแรกเพื่อแบ่งปันเพื่อนบ้านและจำหน่ายบางส่วน โดยวางแผนการปลูกพืชต่าง ๆ ในสวน ให้มีระยะเวลาการเก็บผลผลิตที่เหมาะสม เพื่อให้เพียงพอต่อการจำหน่ายและตามกำลังแรงงานที่มีเพียง ๒ คน ในการดูแลและบริหารจัดการสวน ดังคำกล่าวว่า **“เกษตรกรที่ดี ต้องรู้จักวางแผนการผลิต และทำตามกำลังหรือเรียกว่า พอประมาณ”**

ในระยะต่อมา สวนหม่อนป่าป้อมเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น รวมทั้งเพื่อนบ้านปลูกหม่อนมากขึ้น ทำให้สินค้าเริ่มล้นตลาดและราคาดุลลง ป่าป้อมคำนึงถึง **หลักการพัฒนาและต่อยอด** จึงเริ่มแปรรูปลูกหม่อน ผัก ผลไม้ในสวน ไปสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ “น้ำลูกหม่อนเข้มข้น แยมลูกหม่อน น้ำกระชายมะนาว น้ำผึ้ง น้ำมะม่วง น้ำฝรั่ง” โดยเน้นความหวานจากธรรมชาติ พร้อมทั้งประยุกต์เมนูอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของสวน คือ “ไส้อั่วจากยอดใบหม่อน” จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ ที่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมาย คือ **คนรักสุขภาพ**

พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อยอดสร้างรายได้ ขยายเครือข่ายกลุ่มคนรักเกษตรอินทรีย์

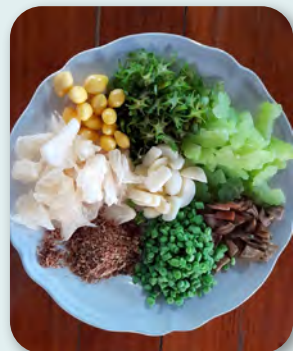
จากความมุ่งมั่นในการทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ **“สวนหม่อนป่าป้อม”** ได้รับใบรับรองมาตรฐานจากกรมหม่อนไหม ในปี ๒๕๖๓ และเป็นต้นแบบการทำเกษตรอินทรีย์ ที่หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เข้าไปศึกษาดูงานไม่เว้นแต่ละวัน รวมทั้งมีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้ในการบริหารจัดการสวน และการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น สำนักงานพัฒนาที่ดิน อำเภอลำดวน อนุเคราะห์ดินแฟกในการแก้ปัญหาดินพังทลาย และแนะนำวิธีปลูกและดูแลรักษาให้ได้ผลยาวนาน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ให้คำแนะนำการใช้โซเชียลในการขายสินค้าเกษตร ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเพชรบุรี ดูแลการวางระบบน้ำในแปลงผักอย่างถูกวิธีและประหยัดต้นทุน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ให้คำแนะนำการขอใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

ปัจจุบัน สวนหม่อนอยู่ในขั้น **“การแบ่งปันและขยายเครือข่าย”** โดยขยายแนวคิดการทำเกษตรอินทรีย์ไปยังชาวบ้านรอบข้างที่สนใจและตั้งกลุ่มเกษตรอินทรีย์ขึ้น และ**สร้างเครือข่ายกลุ่มคน**

ที่มีหัวใจเดียวกัน โดยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังร่วมกับชาวบ้านที่ทำประมงชายฝั่ง ส่งต่ออาหารปลอดภัยให้ผู้บริโภค โดยเปิดรับลูกค้าแบบกลุ่มเฉพาะไม่เกิน ๒๐ คน ที่สั่งจองล่วงหน้าเท่านั้น บริการด้วยอาหารที่ปรุงจากพืชผักสวนครัวในสวน และเน้นสุขภาพ อาทิ อาหารทะเล แหนมเนื้อ ข้าวยา น้ำผลไม้แปรรูปจากผลิตภัณฑ์ภายในสวนและกลุ่มเครือข่าย เพื่อสร้างรายได้ให้กับเครือข่าย ซึ่งลูกค้าส่วนใหญ่มักบอกต่อกันปากต่อปาก จนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง โดยมี**เป้าหมายหลัก**ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ **การส่งต่อแนวคิดการทำเกษตรอินทรีย์ไปยังผู้บริโภค** ผ่านเรื่องเล่าจากป่าป้อมและการเยี่ยมชมสวน หากมีเวลาเพียงพอ

ก้าวต่อไปของ “สวนหม่อนป่าป้อม” เมื่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมาลงตัวดีแล้ว จึงมีแนวคิดขยายพื้นที่การทำสวนเกษตรอินทรีย์เพิ่มอีก ๕ ไร่ ส่วนหนึ่งปรับปรุงเป็นที่พัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้พักและสัมผัสกับการทำเกษตรอินทรีย์อย่างแท้จริง และพัฒนา

พื้นที่ริมถนนบริเวณหน้าบ้านให้เป็นตลาดชุมชนเล็ก ๆ เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้กับกลุ่มเครือข่ายเกษตรอินทรีย์อีกด้วย

ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่แวะไปเที่ยว **“สวนหม่อนป่าป้อม”** นอกจากจะได้รับความรู้และอิ่มท้องด้วยอาหารสุขภาพแล้ว ยังได้**สัมผัสถึงความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมจากศูนย์เรียนรู้แห่งนี้** ในการนำใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิถีชีวิตอีกด้วย

“ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ไม่ต้องกลัวจน แต่ต้องทำด้วยความมุ่งมั่น ทุ่มเท และต่อเนื่อง”

นางวรรณ แสงเจริญวัฒนะ
วุฒิสภา จ.เพชรบุรี

การนำเสนอ

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก

โดย ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล อดีตประธานมูลนิธิอาสาฯ จ.นครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเอกสารการนำเสนอขอประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลกฉบับสมบูรณ์ ของแหล่งวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (วัดพระบรมธาตุ) จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปยังศูนย์มรดกโลก ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อนำเสนอเข้าสู่กระบวนการพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก จะมีการพิจารณาตัดสินการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม ๒๕๖๙ ซึ่งมูลนิธิอาสาฯ ได้ให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การเสนอวัดพระบรมธาตุขึ้นทะเบียนมรดกโลก ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งจัดทำเอกสารฉบับสมบูรณ์เสร็จเรียบร้อยเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ทั้งด้านวิชาการ การพัฒนาวัดและบริเวณโดยรอบวัด และการจัดกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

ศูนย์รวมทางจิตใจของพุทธศาสนิกชนมุ่งสู่มรดกโลก

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นวัดโบราณคู่บ้านคู่เมือง และศูนย์กลางทางพุทธศาสนาของเมืองนคร และจังหวัดใกล้เคียงมาเป็นเวลาอันยาวนาน เป็นที่ตั้งขององค์พระบรมธาตุเจดีย์อันเป็นที่เคารพสักการะ และศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุจำนวนมากที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และเป็นแหล่งกำเนิด ศูนย์รวม และประเพณีที่สำคัญ เช่น ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ พิธีตักบาตรรูปเทียน การถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เป็นต้น รวมทั้งประกอบพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยความสำคัญของวัดพระบรมธาตุแห่งนี้ ที่กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๔๗๙ กลุ่มบุคคลหลายกลุ่มในจังหวัด จึงมีแนวคิดการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ ขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ โดยชมรมคนรักวัดพระมหาธาตุฯ คณะมูลนิธิอาสาฯ จ.นครศรีธรรมราช จนกระทั่งปี ๒๕๕๒ นายภานุ อุทัยรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้น และคณะกรรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้และก่อเกิดเป็นรูปร่างขึ้นมา มีการจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกโลก ที่มีภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม

และภาคประชาชน อาทิ สำนักงานจังหวัด เทศบาลนครนครศรีธรรมราช กรมศิลปากร สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สภาวัฒนธรรม/พุทธสมาคม/สโมสรไลออนส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาโดยตลอด

เข้าเกณฑ์มรดกโลกที่โดดเด่นด้านศูนย์กลางศาสนาและสถาปัตยกรรม

ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยมรดกโลก ได้ยื่นข้อเสนอขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก โดยแหล่งวัดพระมหาธาตุฯ มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์ของมรดกโลก ๒ ข้อ คือ

เกณฑ์ข้อ ๒ วัดพระมหาธาตุฯ แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางศาสนา ความต่อเนื่องทางจิตวิญญาณ และองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงอิทธิพลทางศาสนาและรูปแบบศิลปะจากศาสนาฮินดู พุทธศาสนาเถรวาท และพุทธศาสนาเถรวาท ที่ได้รับการถ่ายทอดทั่วทั้งตอนใต้ของเอเชียภาคพื้นสมุทรมาเป็นเวลาประมาณ ๑,๕๐๐ ปี และมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่หลากหลายและทรงคุณค่า และ**เกณฑ์ข้อ ๖** วัดพระมหาธาตุฯ เป็นศูนย์กลางทางศาสนาของเมืองที่สำคัญ และเป็นศูนย์กลางของประเพณีที่ยังคงดำรงอยู่ด้วยระบบความเชื่อที่หลากหลาย ซึ่งได้ประสมประสานระหว่างความเชื่อพื้นเมืองดั้งเดิม ความเชื่อในศาสนาฮินดู และพุทธศาสนาในการต่อมา อาทิ พิธีแห่ผ้าขึ้นธาตุ การแสดงโนรา การบูชาบรรพบุรุษ พิธีพราหมณ์ ที่ต่างสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้กับชุมชนรายรอบอย่างชัดเจน

ทุ่สรรพกำลังร่วมกิจกรรมมรดกโลก ทั้งด้านวิชาการและกายภาพ

ภายหลังจากที่มูลนิธิอาสาฯ นำเสนอแนวคิดการเสนอวัดพระมหาธาตุฯ ขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ ก็ได้ดำเนินการมาในกลุ่มเล็ก ๆ และเริ่มดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมา ซึ่งมูลนิธิอาสาฯ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากายภาพ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม

โดยนำมารายงานต่อที่ประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการวัดผิอาสาฯ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเชิญชวนให้วัดผิอาสาฯ ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ เป็นมรดกโลก ทั้งนี้ **นายปลื้ม เทิดเกียรติชาติ**

อดีตประธานวัดผิอาสาฯ ได้ยื่นหนังสือและได้รับงบประมาณเพื่อเตรียมการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ ในสมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ อีกทั้งกลุ่มวัดผิอาสาฯ ได้ทุ่มเทสรรพกำลังเข้าร่วมสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ มาตลอดจนถึงปัจจุบัน อาทิ

ด้านวิชาการ นำโดย **ผศ.ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์** นายสมพุทธ ธุระเจน ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล ดร.สายสวาท เกตุชาติ และ **ผศ.ตรีพล เจาะจิตต์** เข้าร่วมประชุมด้านวิชาการในการจัดทำ

เอกสารจนแล้วเสร็จ รวม ๑๘๐ ครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๗ และจัดประชุมระดมสมองเพื่อทำแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมวัดพระมหาธาตุฯ **นายองอาจ สันทะมิโน** ศึกษารวบรวมปัญหาต่าง ๆ ของการพัฒนาเมือง จัดทำเป็นเอกสาร “๑๐๐ เรื่อง เมืองนคร” เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำเอกสารวิชาการ

ด้านการพัฒนากายภาพ **นายโสภณ คงจังหวัด** เป็นแกนนำหลักในการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในวัดพระมหาธาตุฯ ทุกวันเสาร์แรกของเดือน ร่วมกับสมาคมศิษย์เก่าเกษตรกรรม และประชาชนในพื้นที่ **นางกาญจนา เรืองช่วย** นำทีมทำความสะอาดโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพระพุทธรูปภายในวิหารคด เดือนละ ๑ ครั้ง

ด้านประชาสัมพันธ์ **นายภาสวัต รัตนศรี** และ **นางมลินีนัน ญัฐศรีวัฒน** ผู้จัดการวิทยุ “วัดร่วมเสวนาไทยด้วยธรรม” และ “คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต” ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรม และข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอวัดพระมหาธาตุฯ ขึ้นเป็นมรดกโลก ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมทั้ง **นางพวงรัตน์ วิชัยดิษฐ์** ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทางออนไลน์ทั่วโลกในรายการ “คิดถึงจัง เรดิโอออนไลน์”

ซึ่งเป็นวัดที่อยู่โดยรอบวัดพระมหาธาตุฯ กิจกรรมสานสัมพันธ์ฉันพี่น้องไทย-มาเลเซียสู่การสร้างพลังศรัทธาอันมั่นคงในพระพุทธศาสนา และการร่วมจัดงานมหกรรมบูชาพระมหาธาตุฯ โดย **ดร.ขมกร จารุวัฒนพงษ์** **นางฐิติพร บุญเรืองขาว** **นายนิธิน้อยทับทิม** **นางวราภรณ์ แก้วประจุ** ให้ความรู้ คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว

ด้านส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม

พระครูพรหมเขตคนารักษ์ ร่วมกับโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญ วัดสระเรียง วัดวังตะวันตก และสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดกิจกรรมการเรียนรู้วัดพระบรมธาตุ ผ้าพระบรมภู ปรับภูมิทัศน์วัดสระเรียง

เกี่ยวกับวัดพระบรมธาตุและประเพณีต่าง ๆ รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมแห่ผ้าพระบรมภู กวนข้าวาคู การบูชาครูโนรา และอื่น ๆ

ด้านการบริหารจัดการ **นายสมจินต์ รักฉิม ประธานวัดผิอาสาฯ และนายสวัสดิ์ กฤตราชนันท์** ทำหน้าที่กำกับ ดูแล และประสานงานการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่หลักและพื้นที่กันชนบริเวณรอบวัด และระดมทุนเข้ากองทุนพระบรมธาตุสู่มรดกโลก

ก้าวต่อไปของการเป็นมรดกโลก

ภายหลังจากที่ได้จัดส่งเอกสารการนำเสนอขอประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลกฉบับสมบูรณ์ถึงศูนย์มรดกโลก เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ แล้ว ยังมีลำดับขั้นตอนในการพิจารณาก่อนการตัดสินใจประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก ประมาณ ๑ ปีครึ่ง กล่าวคือ **เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ๒๕๖๘** การนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการประเมิน **เดือนสิงหาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป** จะเข้าสู่กระบวนการตรวจประเมิน ๓ ส่วน ได้แก่ การประเมินศักยภาพของแหล่งในพื้นที่ การประเมินคุณค่าของแหล่งตามเอกสารที่นำเสนอ และการตอบข้อซักถาม **เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๙** รวบรวมความเห็นขององค์กรที่ปรึกษาฯ จัดทำร่างมติผลการพิจารณาแจ้งต่อรัฐภาคี และพิจารณาบรรจุเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ และ **เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๖๙** พิจารณาตัดสินใจประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก

ทั้งนี้ หากวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก จะเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมแหล่งที่ ๖ ของประเทศไทย และเป็นแหล่งมรดกโลกแห่งแรกในภาคใต้ นับเป็นความภาคภูมิใจของวัดผิอาสาฯ จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจมาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี และเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในครั้งนี้ รวมทั้งจะเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นและประเทศไทย และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลกอีกด้วย

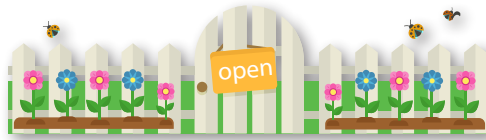
เอกสารอ้างอิง :

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Operational Guidelines for the Implementation Of the World Heritage Convention United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization 2023.

“การขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกเป็นเรื่องใหญ่ ต้องตั้งใจศึกษาหลักเกณฑ์และระดมบุคลากรให้ครบทุกศาสตร์ รวมทั้งต้องร่วมมือกันทั้งรัฐ ราษฎร์ จึงจะสมความมุ่งมาดปรารถนาให้บ้านเมืองเจริญ”

ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล อดีตประธานวัดผิอาสาฯ จ.นครศรีธรรมราช

ด้านการส่งเสริมอาชีพ รางใต้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

ให้ความรู้เรื่องพริกไทยพันธุ์ปะเหลียน ร.ต.อ. วิศิษฐ์ ทองฤทธิ์ วุฒิอาสาฯ จ.ตรัง เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องพริกไทยพันธุ์ปะเหลียน แก่ครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนพรศิริกุล จำนวน ๘๐ คน ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชรูประจำถิ่น (พริกไทยพันธุ์ปะเหลียน) เมื่อวันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๘

วิทยากรถ่ายทอดความรู้ตามรอยพ่อพอเพียง นายวิทยา เกื้อดวง วุฒิอาสาฯ จ.สุราษฎร์ธานี เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่อง “ตามรอยพ่อ พอเพียง คิดดี ทำดี และคิดใหม่ ทำใหม่” ให้แก่คณะครูและนักเรียน โรงเรียนบ้านต้นมะพร้าว มิตรภาพที่ ๙๑ ณ ธรรมเกษตรสวนเหมวารากร อ.คีรีรัฐนิคม เมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๒๕๖๘

วิ่งรักสตรอเบอรี่ วุฒิอาสาฯ จ.เชียงใหม่ ร่วมกับ ต.บ่อแก้ว อ.สะเมิง และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ จัดกิจกรรมวิ่ง “รันรักสตรอเบอรี่: Run Love Strawberry” เป็นการวิ่งในไร่สตรอเบอรี่ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้กีฬาเป็นสื่อกลางในการนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ ณ ลานกิจกรรมชุมชน ต.บ่อแก้ว เมื่อวันที่ ๑๕ ก.พ. ๒๕๖๘

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บรรยายเป้าหมายของการเป็นนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ นายธงชัย ชิวปรีชา วุฒิอาสาฯ กรุงเทพฯ เป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “เป้าหมายและอุดมการณ์ของการเป็นนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์กับการขับเคลื่อนประเทศในอนาคตอย่างยั่งยืน” เพื่อจุดประกายและสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ณ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย จ.ปทุมธานี เมื่อวันที่ ๘ ม.ค. ๒๕๖๘

ร่วมให้ความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันยาเสพติด นายบุญถิ่น ภูมิเหล่าแจ้ง ประธานวุฒิอาสาฯ และวุฒิอาสาฯ จ.กาฬสินธุ์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ และสมาคมองค์กรสาธารณประโยชน์ จ.กาฬสินธุ์ จัดโครงการ “คุณธรรม จริยธรรม นำความรู้สู่ความเป็นเลิศ” เพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันยาเสพติดและบุหรี่ยาเสพติด แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๐๐ คน ณ โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ อ.สมเด็จ เมื่อวันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๖๘

สอนมวยไทยให้เยาวชน ร.ต. ศุภชัย น้อยขาว วุฒิอาสาฯ จ.ชุมพร
ในฐานะไทยอาสาป้องกันชาติ อ.ท่าแซะ ฝึกสอนศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่า (มวยไทย) ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทยให้แก่เยาวชนในสถานศึกษา ณ โรงเรียนมันทานุสรณ์ อ.เมืองชุมพร เมื่อวันที่ ๙ ม.ค. ๒๕๖๘

วุฒิอาสาฯ ร่วมจัดงาน “วัฒนวิถีของดีบุรีรัมย์” วุฒิอาสาฯ จ.บุรีรัมย์ โดย นายสุกรี ทองคำ ประธานวุฒิอาสาฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการวุฒิอาสาฯ ร่วมจัดงาน “วัฒนวิถีของดีบุรีรัมย์ ประจำปี ๒๕๖๘” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และสร้างรายได้จากมรดกทางวัฒนธรรมของดี ๒๓ อำเภอของจังหวัดบุรีรัมย์ อาทิ รำวงย้อนยุคโบราณ การแสดงแบบผ้าไทยลายอัตลักษณ์ของจังหวัด การเผยแพร่ผ้าไหมเขียนเทียนสีธรรมชาติลายชั้นหมากทอง ผ้าลายเอกลักษณ์อำเภอลำปลายมาศ ณ สวนรมย์บุรี เทศบาลนครบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๖๘

ส่งเสริมศิลปะการแสดงโขนเด็กและเยาวชนบางขุนเทียน นางอำไพ วิทยวิโรจน์ วุฒิอาสาฯ กรุงเทพฯ และประธานสภาวัฒนธรรมเขตบางขุนเทียน ร่วมกับภาคีเครือข่าย ส่งเสริมและนำเด็กและเยาวชนจากสภาวัฒนธรรมบางขุนเทียน ไปถ่ายทำวีดิทัศน์การแสดงโขนเด็ก เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย ณ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ ๘ ก.พ. ๒๕๖๘

ป้องกันไฟป่าในพื้นที่ดอยอินทรีฯ วุฒิอาสาฯ จ.เชียงราย
ร่วมกับสมาคมหายใจ จ.เชียงราย กลุ่มฝายน้ำแต้พ่อหลวง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย นำเสนอกิจกรรมการป้องกันไฟป่าบนพื้นที่ดอยอินทรีฯ ในการประชุมสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (AIPH - Spring Meeting Green City Conference, 2025) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนได้เรียนรู้และลงมือทำการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และประเทศสมาชิกทั่วโลกได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และหารือแนวทางการสนับสนุนการสร้างพื้นที่สีเขียวให้เมือง ณ โรงแรม เลอ เมอริเดียน เชียงราย รีสอร์ท อ.เมืองเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๒ ก.พ. ๒๕๖๘

เพื่อนคนเมืองเก็อกูล “ป่า” ครอบครัว นายครชิต เข้มเฉลิม
กรรมการมูลนิธิพัฒนาไท และวุฒิอาสาฯ จ.ฉะเชิงเทรา
ร่วมกับมูลนิธิสโตร์และกองทุนสิ่งแวดล้อม จัดงานมหกรรมเพื่อนคนเมืองเก็อกูล “ป่า” ครอบครัว ภายใต้โครงการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์รอบพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออก เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในสถานการณ์และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เสริมสร้างกำลังใจให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และร่วมรักษาและอนุรักษ์ป่าครอบครัว โดยภายในงาน มีการจัดกิจกรรมเสวนา “อยู่แบบไหนจะปลอดภัยในยุคโลกเดือด” และกิจกรรมฐานการเรียนรู้ (Workshop) การปรับตัวเพื่อรับมือโลกเดือดด้วยวิถี “เกษตรอินทรีย์” ของเยาวชนในชุมชน อาทิ การทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร และการประเมินมูลค่าการกักเก็บคาร์บอนในต้นไม้ ณ สวนวนเกษตรผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม เมื่อวันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๘

วุฒิสภาฯ ประชุมหารือแนวทางการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๘

จ.อุบลราชธานี วุฒิสภาฯ จ.อุบลราชธานี จัดประชุมวุฒิสภาฯ ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๘ เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๗ และพิจารณาแผนการขับเคลื่อนงานปี ๒๕๖๘ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑๔ ม.ค. ๒๕๖๘

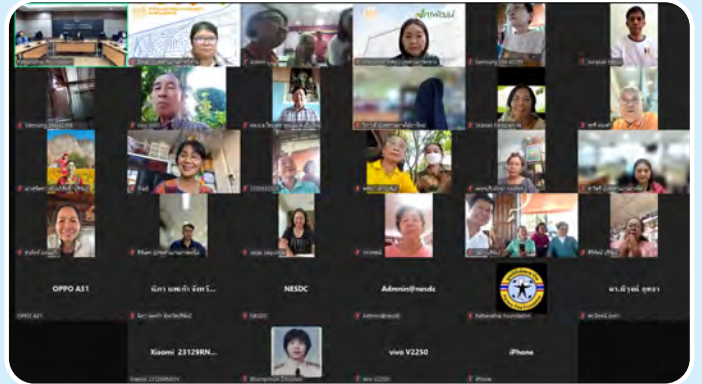

จ.สงขลา วุฒิสภาฯ จ.สงขลา โดย นายณทล ชูพูล ประธานวุฒิสภาฯ จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของวุฒิสภาฯ ปี ๒๕๖๗ และแนวทางการดำเนินงานปี ๒๕๖๘ พร้อมทั้งสรรหาประธานคนใหม่ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้ **ดร.อุดม ชูสิริวรรณ เป็นประธานวุฒิสภาฯ คนใหม่** ณ หอประชุมโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๘

จ.พัทลุง พล.ต.ต. นราศักดิ์ เชียงสุข ประธานวุฒิสภาฯ จ.พัทลุง จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๗ และแผนการทำงานในปี ๒๕๖๘ รวมทั้งเตรียมการต้อนรับคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวุฒิสภาพบประชาชนกลุ่มภาคใต้ (ตอนล่าง) ในการนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ในวันที่ ๑๔ มี.ค. ๒๕๖๘ นอกจากนี้ ยังได้เชิญเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข การเกษตร และสิ่งแวดล้อม มาบรรยายถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๙ ก.พ. ๒๕๖๘

ด้านอื่น ๆ

ปฐมนิเทศวุฒิสภาธนาคารสมองใหม่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จัดปฐมนิเทศวุฒิสภาธนาคารสมองใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ผ่านทางออนไลน์ Zoom Meeting โดยมี **นางสาวศรี ศรีงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียงและธนาคารสมอง สศช.** กล่าวต้อนรับ และชี้แจงแนวทางการทำงาน บทบาท ภารกิจ และกลไกการทำงานของธนาคารสมอง โดยมีวุฒิสภาฯ ใหม่ เข้าร่วมปฐมนิเทศ ทั้งแบบรวมกลุ่ม อาทิ จังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด และเป็นรายบุคคล รวม ๔๐ คน จากจังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม สกลนคร อุบลราชธานี เชียงใหม่ นครสวรรค์ ลำปาง ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี พัทลุง ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี พร้อมตอบข้อซักถามและสร้างความชัดเจนถึงแนวทางการทำงานในฐานะวุฒิสภาฯ เพื่อร่วมเป็นพลังทางสังคมในการนำความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ มาหนุนเสริม เติบโตการพัฒนาสังคม ชุมชนต่อไป เมื่อวันที่ ๒๗ ก.พ. ๒๕๖๘

ขอเชิญชมภาพยนตร์สั้นเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารสมองและวุฒิสภาธนาคารสมอง
เรื่อง **เกษียณแล้ว...จะทำอะไร !!** จาก YouTube ธนาคารสมอง มูลนิธิพัฒนาไท

ช่องทางการติดต่อ และประชาสัมพันธ์ธนาคารสมอง

● ธนาคารสมอง มูลนิธิพัฒนาไท ●

วุฒิสภาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่าง ๆ สามารถส่งมาที่
กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ หรือ

✉ brainbank@nesdc.go.th ☎ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๑, ๓๕๒๔ 📠 ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาติที่ ๑๔/๒๕๖๑
ปนผ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จำนวนไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำนวน
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจำนวน
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๒๘๔๙ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ เว็บไซต์ <https://brainbank.nesdc.go.th>